

Hospital da Condessa Orixe do pobo

(Posible orixe nunha vilae romana)

Ninguén sabe do lugar exacto onde puido estar o hospital para peregrinos que dizeu que fundou a Condessa dona Exilo. Realmente isto foi así? Non se conserva nada escrito onde se poidera afirmar, nin a igrexa sabe nada, nin historiadores, nin Elias, cura que foi do Cebreiro gran coñecedor do Camiño de Santiago atopou nada.

Antes de ocorrer isto do coronavirus cando as peregrinas se quedaban no albergue do Hospital da Condessa, no seu tempo de descanso, algún achegábase a nós e preguntaba polo lugar onde se encontraba o edificio. Unha vez pasou un e dixo:

"Este puebo, fué fundado por un antepasado mío, que se apellidaba como yo - ¡GATON!

Nós decíamoslles que o mellor sería a casa da antiga rectoral, pois da arredor dela con outras catro casas máis formaban un barrio que lle chamaban "o quintarío" e por esta zona poden estar as orixes do pobo, que logo foi medrando ao longo do camiño principal.

Así que vamos tomar outro camiño, e botar man dos nosos topónimos. A un ~~cuanta~~ metros da primeira casa do pobo, hai un lugar que se chama "A Casoeira" e o lado outro que se chama os "Vargos".

Casoira, non aparece por ningures no dicionario, pero si "Vargo" que significa lousa grande de pedra que postas unha ante a outra de forma vertical serven para cercar un recinto. Pensemos que "casoira" é un despectivo de casa, grande, vella. Tipo caserío vasco con terras ao redor, prados, leiras...

Aquí pódese encontrar a vilae romana, pois está o lado do camiño que conectaba coa calzada romana que pasaba por Pedrafita do Cebreiro, e que viña do lado de Lugo, Sarria, Triacastela e levaba as minas do Coarel. Como "A Toca", "Torobio", "Campavella".

A condesa dona Exelo, muller do conde "Gatón", xeneral do Rei Alfonso VI cando ía á guerra cos mouros a terras do sur, traía a súa dona en réximen de Hospital, gaudorse, esconderse, refuxiarse nun sitio máis ou menos escondido ata que volvera. É claro unha señora desta categoría, viviría acompañada de dalgun criado, asistente, dama de compañía e equipaxe para pasar unha tempada. Así que a estancia tería que ofrecer certas garantías de comodidade, comida, habitacións, auga limpa, calefacción...

Elias no seu libro "El Camino de Santiago" (estudo histórico e xurídico), na páxina 183, di que antes do Hospital actual, había outro que se facía chamar de Gundis. Este término, fai referencia a «preparados para a batalla», equivale tamén a loita ou combate.

En resumo: todo o relatado anteriormente fai fincapé no que presumimos que a condessa viña refuxiarse aquí e de aí o actual nome do pobo "Hospital da Condessa".

24/03/21